

Datum: Rijeka, 17.srpnja 2026.

Kolegij: Osnove epidemiologije

Voditelj: Izv. prof. dr. sc. Lovorka Bilajac

e-mail voditelja: lovorka.bilajac@uniri.hr

Koordinator: Vladimir Šupek, mag.sanit.ing. vladimir.supek@fzs.uniri.hr

Katedra: Katedra za javno zdravstvo

Studij: Prijediplomski sveučilišni studij - Fizioterapija redovni

Godina studija: 1

Akadska godina: 2026./2027.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij Osnove epidemiologije je obvezni kolegij na prvoj godini Sveučilišnog prijediplomskog studija fizioterapije. Kolegij se sastoji od 25 sati predavanja i nosi 2 ECTS-a. Kolegij se izvodi u prostorijama Fakulteta za zdravstvene studije.

Cilj kolegija je upoznati studente s osnovnim pojmovima epidemiologije, s principima deskriptivne i analitičke epidemiologije, upoznavanje s epidemiološkim obilježjima zaraznih bolesti i načina prijenosa bolesti, vodećim kroničnim nezaraznim bolestima bi ulogom fizioterapeuta u prevenciji i liječenju bolesti, s mjerama suzbijanja i sprečavanja bolesti, te protuepidemijskim mjerama. Osobiti naglasak biti će stavljen na vodeće rizike nastanka kroničnih bolesti te javnozdravstvene aktivnosti za očuvanja zdravlja djece i starije populacije.

Sadržaj kolegija obuhvaća Uvod u epidemiologiju i povijesni razvoj, dizajn epidemioloških istraživanja; izvore i sustave prikupljanja podataka u epidemiologiji, cijepljenje i bolesti protiv kojih se cijepi; Epidemiologija ozljeda i nesreća; Deskriptivna i epidemiologija; Analitička epidemiologija/ Mjere učestalosti i povezanosti; Epidemiološke karakteristike respiratornih i crijevnih bolesti; Epidemiologija kroničnih nezaraznih bolesti; Epidemiološke osnove rehabilitacije; Epidemiologija gerijatrijske populacije te osnove rehabilitacije (praćenje ishoda liječenja i rehabilitacije, pokazatelji uspješnosti).

Izvođenje nastave:

Nastava se izvodi u obliku predavanja. Aktivno sudjelovanje studenta u nastavnom programu nastoji se postići povremenim praćenjem razumijevanja sadržaja (kratki testovi), a u predavanju se studente nastoji aktivno uključiti u razmišljanje o tematskoj problematici. Aktivno sudjelovanje studenta u nastavnom programu nastoji se postići samostalnim čitanjem dostupne i provjerene literature, izvođenjem ispravnih zaključaka, povezivanjem teorijskih koncepata s praksom, realizacijom istraživanja i vrednovanjem javnozdravstvenih aktivnosti.

"Zarađeni" bodovi pribrajaju se bodovima dobivenim na završnom ispitu.

Popis obvezne ispitne literature:

Ivana Kolčić , Ariana Vorko Jović. *Epidemiologija. Medicinska naklada. Zagreb, 2012.*
Marija Strnad , Ariana Vorko Jović , Igor Rudan. *Epidemiologija kroničnih nezaraznih bolesti. Medicinska naklada. Zagreb, 2010.*

Popis dopunske literature:

Materijali s nastave
Control of Communicable Diseases Manual, 21st Edition. American Public health Organisation. 2021.
David D. Celentano, Moyses Szklo. Gordis Epidemiology, 6th Edition. Elsevier. 2019.

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

P1–2 Uvod u epidemiologiju, povijesni razvoj; Zašto je epidemiologija važna fizioterapeutu?)

Definirati pojam i osnovne ciljeve epidemiologije, objasniti povijesni razvoj epidemiologije i ključne prekretnice, Objasniti važnost epidemiologije u planiranju preventivnih aktivnosti, rehabilitacije i očuvanja zdravlja stanovništva.

P3–4 Dizajn epidemioloških istraživanja; izvori i sustavi prikupljanja podataka u epidemiologiji, nadzor i registri (kako nastaju dokazi)

Razlikovati glavne vrste epidemioloških istraživanja; objasniti prednosti i ograničenja pojedinih istraživačkih dizajna, prepoznati izvore epidemioloških podataka (registri, nadzor, baze podataka) i njihovu primjenu u zdravstvenoj praksi, objasniti ulogu sustava nadzora u praćenju bolesti.

P5–6 Epidemiologija zaraznih bolesti; Respiratorne bolesti i cijepljenje

Objasniti načine prijenosa respiratornih zaraznih bolesti i čimbenike koji utječu na njihovo širenje; Procijeniti učinkovitost osnovnih mjera prevencije i kontrole respiratornih zaraznih bolesti; Objasniti osnovna načela imunizacije i kolektivne zaštite; Procijeniti javnozdravstveni značaj cijepljenja u sprječavanju zaraznih bolesti.

P7–8 Crijevne zarazne bolesti

Prepoznati najvažnije crijevne zarazne bolesti od javnozdravstvenog značaja, objasniti puteve prijenosa i mehanizme širenja, predložiti mjere prevencije i kontrole epidemija crijevnih bolesti.

P9–11 Deskriptivna i analitička epidemiologija (Kako čitati epidemiološke podatke?)

Objasniti osnovne elemente deskriptivne epidemiologije (osoba, mjesto, vrijeme), Interpretirati epidemiološke podatke prikazane u tablicama i grafovima, razlikovati deskriptivni od analitičkog pristupa, primijeniti osnovne epidemiološke mjere (incidencija, prevalencija, mortalitet, relativni rizik i omjer izgleda) u interpretaciji epidemioloških istraživanja.

P12-13 Kronične nezarazne bolesti

Prepoznati glavne kronične nezarazne bolesti i njihove čimbenike rizika, objasniti važnost promjena životnog stila u prevenciji, povezati epidemiološke podatke s ulogom fizioterapeuta prevenciji i rehabilitaciji bolesnika s kroničnim bolestima.

P14-16 Klimatske promjene i Planetary health

Objasniti povezanost klimatskih promjena, okolišnih čimbenika i zdravlja stanovništva, Prepoznati utjecaj klimatskih promjena na pojavnost bolesti, tjelesnu aktivnost i funkcionalnu sposobnost, Objasniti koncept *Planetary Health* i njegovu važnost za očuvanje zdravlja

P17-18 Epidemiologija ozljeda i nesreća

Prepoznati najčešće vrste ozljeda i nesreća u populaciji, objasniti čimbenike rizika za ozljede u različitim dobnim skupinama, primijeniti epidemiološke podatke u planiranju prevencije ozljeda i rehabilitacijskih intervencija.

P19-21 Epidemiološke osnove rehabilitacije; „Evidence-based fizioterapija“, Kako procijeniti uspješnost rehabilitacije?

Definirati osnovne pokazatelje uspješnosti rehabilitacije, objasniti važnost praćenja ishoda liječenja za kvalitetu zdravstvene skrbi, primijeniti epidemiološke pokazatelje u procjeni učinkovitosti fizioterapijskih postupaka, prepoznati važnost znanstvenih dokaza u planiranju fizioterapijskih intervencija.

P22–23 Epidemiologija tjelesne neaktivnosti i posljedice

Objasniti epidemiološki značaj tjelesne neaktivnosti i sjedilačkog ponašanja, Prepoznati zdravstvene posljedice nedovoljne tjelesne aktivnosti tijekom životnog vijeka, Objasniti preporuke za tjelesnu aktivnost različitih dobnih skupina, povezati epidemiološke pokazatelje tjelesne aktivnosti s ulogom fizioterapeuta u promicanju zdravlja

P24–25 Epidemiologija starenja

Objasniti glavne zdravstvene izazove povezane sa starenjem, prepoznati epidemiološke pokazatelje funkcionalne sposobnosti, multimorbiditeta i padova u starijoj populaciji, povezati epidemiološke podatke sa strategijama očuvanja funkcionalne sposobnosti i ulogom fizioterapeuta u zdravom starenju

Popis seminara s pojašnjenjem:

Unesite tražene podatke

Popis vježbi s pojašnjenjem:

Unesite tražene podatke

Obveze studenata:

Redovito prisustvovanje nastavi, aktivno sudjelovanje kroz on-line sustav Merlin

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

Način ocjenjivanja (ECTS bodovni sustav):

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci, odnosno Odluci o izmjenama i dopunama Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci te Odluci Fakultetskog vijeća Fakulteta zdravstvenih studija usvojenoj na sjednici održanoj 14. lipnja 2018. prema kojoj studenti na pojedinom predmetu od 100% ocjenskih bodova tijekom nastave mogu ostvariti najviše 50% ocjenskih bodova, dok se preostalih 50% ocjenskih bodova ostvaruje na završnom ispitu.

Od maksimalnih 50% ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora ostvariti minimalno 25% ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu, pod uvjetom da je pozitivno ocijenjen po svim elementima ocjenjivanja kroz nastavu. Student koji je ostvario manje od 25% ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) nema pravo izlaska na završni ispit te mora ponovno upisati predmet u sljedećoj akademskoj godini. Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-F) i brojčanog sustava (5-1).

Parcijalni testovi (40 bodova)

Dva parcijalna testa tijekom izvođenja nastave. Svaki nosi 20 bodova

I parcijalni test : 13.01.2027. (P1-P11)

II parcijalni test: 29.01.2027. (P12-P23)

Završni ispit (60 bodova)

Tko može pristupiti završnom ispitu: Završnom ispitu može pristupiti student koji je skupio minimalno 50% bodova na nastavi (20 bodova)

Tko ne može pristupiti završnom ispitu: Studenti koji su tijekom nastave ostvarili manje od 20 bodova ili koji imaju 30% i više izostanaka s nastave. Takav student je neuspješan (1) F i ne može izaći na završni ispit, tj. mora predmet ponovno upisati naredne akademske godine.

Završni ispit sastoji se od ukupno maksimalno 60 bodova. Student koji prikupi manje od polovice mogućih bodova na završnom ispitu (30 ili manje bodova), ne može dobiti pozitivnu konačnu ocjenu.

Konačna ocjena je zbroj ECTS ocjene ostvarene tijekom nastave i na završnom ispitu, a utvrđuje se na temelju apsolutne raspodjele:

Postotak usvojenog znanja, vještina i kompetencija (nastava + završni ispit)	BROJČANA OCJENA	ECTS ocjena
90-100%	5 (izvrstan)	A
75-89,9%	4 (vrlo dobar)	B
60-74,9%	3 (dobar)	C
50-59,9%	2 (dovoljan)	D
0-49,9% ili manje od polovice bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave ili manje od polovice bodova koje je moguće ostvariti na završnom ispitu	1 (nedovoljan)	F

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Da, engleski

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Podrška materijalima na kolegiju provoditi će se putem on-line sustava Merlin (Srce) za koji studenti trebaju pristupati imati AAI identifikaciju.

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2026./2027. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
26.11.2026.	P1-P2 8,00-10,00 Predavaonica Z7			Izv. Prof. dr.sc. Lovorka Bilajac
03.12.2026.	P3-4 8,00-10,00 Predavaonica Z7			Dobrica Rončević, dr.med.
10.12.2026.	P5-6 8,00-10,00 Z7			Dobrica Rončević, dr.med.
17.12.2026.	P7-P8 8,00-10,00 Z7			Vladimir Šupek, mag sanit.ing.
11.01.2027. 3	P9-11 10,00-13,00 Z7			Dr.sc. Daniela Glažar Ivče, dr.med
13.01.2027.	P12-P13 9,00-11,00 Z7	Parcijalni test (P1-P11)		Izv. prof dr.sc. Lovorka Bilajac
18.01.2027. 3	P14-16 10.00-13,00 Z7			Izv. prof dr.sc. Lovorka Bilajac
20.01.2027.	P17-18 12,00-14,00 Z7			Kristijan Zulle, mag.physio
25.01.2027. 3	P19-21 10.00-13,00 Z7			Kristijan Zulle, mag.physio
27.01.2027.	P22-23 14,00-15,00 Predavaonica Z7			Izv. prof dr.sc. Lovorka Bilajac
29.01.2027.	P24-25 8,00-10,00 Z7	Parcijalni test (P12-P23)		Izv. prof dr.sc. Lovorka Bilajac

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
P1-2	Uvod u epidemiologiju, povijesni razvoj; Zašto je epidemiologija važna fizioterapeutu?	2	Predavaonica Z7
P3-4	Dizajn epidemioloških istraživanja; izvori i sustavi prikupljanja podataka u epidemiologiji (kako nastaju dokazi)	2	Predavaonica Z7
P5-6	Zarazne bolesti; Respiratorne bolesti i cijepljenje	2	Predavaonica Z7
P7-8	Crijeвне zarazne bolesti	2	Predavaonica Z7
P9-11	Deskriptivna i analitička epidemiologija (Kako čitati epidemiološke podatke?)	3	Predavaonica Z7
P12-13	Kronične nezarazne bolesti	2	Predavaonica Z7
P14-16	Klimatske promjene i Planetary health	3	Predavaonica Z7
P17-18	Epidemiologija ozljeda i nesreća	2	Predavaonica Z7
P19-21	Epidemiološke osnove rehabilitacije; „Evidence-based fizioterapija“, Kako procijeniti uspješnost rehabilitacije?	3	Predavaonica Z7
P22-23	Epidemiologija tjelesne neaktivnosti i posljedice	2	Predavaonica Z7
P24-25	Epidemiologija starenja	2	Predavaonica Z7
	Ukupan broj sati predavanja	25	

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	Ukupan broj sati seminara		

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
	Ukupan broj sati vježbi		

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	
2.	
3.	
4.	